

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9206 af 03/03/2017 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 13-17 om boligindretning - trappelift

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2015-2143-54416

Ankestyrelsens principafgørelse 13-17 om boligindretning - trappelift

Resumé:

Kommunen skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Kommunen skal i samarbejde med borger yde borgeren hjælp med respekt for dennes behov for værdighed, integritet og mulighed for at leve et så normalt liv som muligt.

Hvis der er tale om mere omfattende og bekostelige ændringer af boligen, skal kommunen undersøge, om en mere hensigtsmæssig løsning til afhjælpning af boligforholdene kan etableres ved flytning. Det bør i denne forbindelse tages i betragtning, at boligen skal være egnet til benyttelse gennem et længere tidsrum, og at udgifterne ved ændringerne må anses for rimelige i forhold til de opnåede brugsmæssige fordele.

Kommunen skal undersøge, hvilke konkrete ændringer der er nødvendige for samlet set at gøre boligen egnet til borgerens ophold. Kommunen skal endvidere undersøge, hvilke udgifter disse ændringer medfører. Der skal også være konkrete lægelige oplysninger om den forventede udvikling i borgerens funktionsniveau.

De samlede nødvendige ændringer af boligen kan dog være så omfattende og bekostelige, at det er en mere hensigtsmæssig løsning, at borgeren flytter til en anden bolig.

En trappelift vil almindeligvis ikke være en så omfattende og bekostelig ændring af boligen, at etableringen af denne alene kan begrunde, at kommunen skal undersøge, om det vil være mere hensigtsmæssigt, at borgeren flytter til en anden bolig.

I sag nr. 1 hjemviste Ankestyrelsen sagen, da denne ikke var tilstrækkelig oplyst til, at det kunne vurderes, om de samlede nødvendige ændringer af boligen var så omfattende og bekostelige, at det var en mere hensigtsmæssig løsning, at borgeren flyttede i en anden bolig.

I sag nr. 2 ændrede Ankestyrelsen kommunens afgørelse, da Ankestyrelsen ikke var enig i denne. Ankestyrelsen fandt derimod, at en trappelift var nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for borgeren, da borgeren ellers var forhindret i at benytte toilettet i boligen. Ankestyrelsen fandt, at kommunen ikke kunne give borgeren afslag på en trappelift ved at bevilge en toiletstol til brug i stueetagen i stedet.

I sag nr. 3 stadfæstede Ankestyrelsen kommunens afgørelse, da Ankestyrelsen var enig i kommunens vurdering af, at en trappelift ikke var nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for borgeren. Dette skyldtes, at boligen var egnet til, at borgeren kunne indrette sig i stueetagen. Det

kunne ikke føre til en anden afgørelse, at borgeren skulle sove i stuen og desuden ikke havde adgang til værelserne på boligens første sal.

Lovgivning:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 1270 af 24. oktober 2016 - § 116, stk. 1.

Socialministeriets vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. (vejledning nr. 6 til serviceloven) – nr. 7 af 15. februar 2011 – punkt 270.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet tre sager principielt for at afklare, hvornår en trappelift kan betragtes som en nødvendig boligindretning.

2. Reglerne

Lov om social service § 116, stk. 1, fastslår, at kommunen skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Det fremgår af punkt 270 i vejledning nr. 7 af 15. februar 2011 om hjælpemidler, biler, boligindretning m.v., at ved vurderingen af sager om mere omfattende og bekostelige ændringer, f.eks. hjælp til etablering af elevator samt hjælp til om- og tilbygninger med henblik på indretning af værelse og lignende, skal kommunen undersøge, om en mere hensigtsmæssig løsning til afhjælpning af boligforholdene eventuelt kan etableres ved flytning. Det bør i denne forbindelse tages i betragtning, at boligen skal være egnet til benyttelse gennem et længere tidsrum, og at udgifterne ved ændringerne må anses for rimelige i forhold til de opnåede brugsmæssige fordele.

3. Andre principafgørelser

Kasserede

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere:

O-33-88: Der kunne ydes hjælp efter reglerne om boligindretning til etablering af en trappelift.

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

4. De konkrete afgørelser

Sag nr. 1, j.nr.: 2015-2143-54416:

Du har klaget over A Kommunes afgørelse om en trappelift. Kommunen afgjorde sagen den 5. oktober 2015.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen og træffe en ny afgørelse.

Det betyder, at A Kommunes afgørelse af 5. oktober 2015 ikke gælder.

Kommunen skal behandle din sag efter de retningslinjer, vi har angivet nedenfor i begrundelsen.

Du skal være opmærksom på, at kommunen godt kan komme til samme resultat som tidligere.

Begrundelsen for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen ikke kunne give dig afslag på ansøgningen om en trappelift (stolelift) med den begrundelse, at opsætning af en trappelift mellem stueplan og første sal ikke er tilstrækkeligt til at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for dig.

Kommunen har anbefalet dig, at du i stedet flytter i en bolig i ét plan.

Vi vurderer også, at der ikke er tilstrækkelige oplysninger i sagen til, at vi kan afgøre den.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi vurderer, at en trappelift ikke i sig selv er en så omfattende og bekostelig ændring af boligen, at kommunen skal vurdere, om det er en mere hensigtsmæssig løsning, at du flytter i en anden bolig.

Vi lægger til sammenligning vægt på, at eksempelvis en elevator samt om- og tilbygninger betragtes som omfattende og bekostelige ændringer af boligen.

Vi lægger også vægt på, at det desuden kan aftales, at en trappelift skal leveres tilbage til kommunen efter endt brug. Kommunen vil derefter kunne genbruge trappeliften hos en anden borger.

Vi vurderer også, at der ikke er tilstrækkelige oplysninger i sagen til, at det kan vurderes, om de samlede nødvendige ændringer af din bolig er så omfattende og bekostelige, at det er en mere hensigtsmæssig løsning, at du flytter i en anden bolig.

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at der mangler oplysninger om, hvilke konkrete ændringer, der udover trappeliften er nødvendige for samlet set at gøre boligen egnet til dit ophold, samt om udgifterne hertil med angivelse af konkrete beløb.

Der mangler også oplysninger om den forventede udvikling i dit funktionsniveau, herunder med angivelse af et konkret tidsperspektiv. Vi bemærker hertil, at en formulering som eksempelvis ”på sigt” ikke kan anses for tilstrækkeligt konkret.

Det er derfor ikke på det foreliggende grundlag muligt at træffe afgørelse i sagen.

Hvad skal kommunen nu

Kommunen skal indhente yderligere lægelige oplysninger om dit funktionsniveau, herunder oplysninger om, hvorvidt det må forventes, at du får behov for at bruge ganghjælpemidler i din bolig og får behov for hjælp til personlig pleje, og i givet fald inden for hvilken tidsramme.

Kommunen skal også indhente yderligere og mere konkrete oplysninger om din bolig og derefter foretage en konkret vurdering af, hvilke boligindretninger, der er nødvendige for at gøre boligen egnet til dit ophold henset til dit nuværende og forventede fremtidige funktionsniveau.

Kommunen skal også vurdere, om disse boligindretninger samlet set er så omfattende og bekostelige, at det er en mere hensigtsmæssig løsning, at du flytter. Kommunen skal i så fald tage i betragtning, at boligen skal være egnet til benyttelse gennem et længere tidsrum, og at udgifterne ved ændringerne må anses for rimelige i forhold til de opnåede brugsmæssige fordele.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse. Kommunen skal i afgørelsen konkret angive, hvilket udgiftsniveau og hvilket tidsperspektiv, der er lagt til grund for afgørelsen.

Hvis kommunen ikke fuldt ud imødekommer din ansøgning, skal kommunen i afgørelsen angive de hovedhensyn og de faktiske oplysninger, der er indgået i kommunens vurdering.

Vi gør dig opmærksom på, at du har mulighed for at klage over kommunens nye afgørelse, hvis kommunen giver dig afslag på det ansøgte.

Om reglerne

Kommunen skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Boligindretning vedrører mur- og nagelfaste genstande. Som boligindretning anses selve installationen og den genstand, som eksempelvis fastgøres på en særlig måde i mur, loft, væg eller gulv. Som boligindretning anses også ændringer eller fastgørelse af genstande i en bolig, som hvis de fjernes – eksempelvis i forbindelse med flytning – vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der ikke er sammenlignelige med sædvanligvis forekommende reparationer i en bolig.

Det er ikke tilstrækkeligt til at modtage hjælp, at en ændring af boligen er hensigtsmæssig. Der kan heller ikke gives hjælp til indretninger i boligen, som alene eller overvejende har karakter af istandsættelse, almindelig vedligeholdelse eller modernisering.

Ved vurderingen af sager om mere omfattende og bekostelige ændringer, fx hjælp til etablering af elevator samt hjælp til om- og tilbygninger med henblik på indretning af værelse og lignende, skal kommunen undersøge, om det er en mere hensigtsmæssig løsning, at ansøgeren flytter. Det bør i denne forbindelse tages i betragtning, at boligen skal være egnet til benyttelse gennem et længere tidsrum, og at udgifterne ved ændringerne må anses for rimelige i forhold til de opnåede brugsmæssige fordele.

Kommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning. Dette betyder, at kommunen skal foretage en helhedsvurdering af sagen på baggrund af ansøgerens henvendelse.

Det er kommunen, der har ansvaret for, at sagen er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at der kan træffes en afgørelse.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet.

Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 2, j.nr.: 2016-2143-04858:

Du har klaget over A Kommunes afgørelse om en trappelift. Kommunen afgjorde sagen den 26. november 2015.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ret til bevilling af en trappelift mellem stueetagen og førstesalen i din bolig.

Det betyder, at vi ændrer A Kommunes afgørelse. A Kommune skal derfor sørge for etablering af ovenstående boligindretning.

Kommunen vil kontakte dig.

Begrundelsen for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at den ansøgte boligindretning i form af en trappelift (stolelift) er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for dig. Du opfylder derfor betingelserne for bevilling af en trappelift som en boligindretning.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger ved afgørelsen vægt på oplysningerne om din bolig. Det fremgår, at dit hus er indrettet med stue og køkken i stueetagen. På første sal er der soveværelse, bad og toilet.

Vi lægger også vægt på oplysningerne om din evne til at gå på trapper. Det fremgår, at du lider af den progredierende lidelse Limb-girdle muskeldystrofi, som medfører svindende muskelmasse. Du har som følge heraf mistet muskelkraft i baller, ben og skuldre, og du har derfor problemer med at færdes på trappen mellem stueetagen og førstesalen i din bolig. Kommunen har beskrevet, at du nærmest kravler/slæber dig op ad trappen. Du har endvidere selv beskrevet, at du må bruge al din energi i en voldsom kraftanstrengelse for at komme op ad trappen, hvilket har medført kroniske smerter i skuldrene. Dette gør, at du har svært ved at komme på toilettet i løbet af dagen, når du opholder dig i stueetagen.

Vi lægger også vægt på, at der ikke er behov for yderligere ændringer af boligen for at gøre den egnet til dit ophold. Det fremgår af sagen, at du selvstændigt kan benytte køkkenet, badeværelset og toilettet, og at du er i stand til at komme ind ad hoveddøren ved brug af gelænder. Du er ikke kørestolsbruger, og du modtager ikke hjælp til den personlige pleje. Vi finder på den baggrund grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse, idet vi ikke er enige i kommunens vurdering af sagen. Vi finder derimod, det er nødvendigt, at du frit kan færdes på begge etager i dit hjem, så du kan komme på toilettet.

Vi er derfor heller ikke enige i kommunens vurdering af, at du kan kompenseres for din manglende evne til at færdes på trappen i dit hjem ved bevilling af en toiletstol til at stå i stueetagen. Vi henviser til, at dit hjems indretning ikke er egnet til, at stueetagen kan bruges til toiletforhold, ligesom du ikke modtager hjemmepleje, som kan være behjælpelige med håndteringen af en toiletstol. Der er ingen andre forhold i sagen, der tilsiger, at en toiletstol er den løsning, der bedst imødekommer dine behov.

Formålet med hjælp efter serviceloven er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten

Kommunen skal yde dig hjælp med respekt for dine behov, herunder også dit behov for værdighed, integritet og mulighed for at leve et så normalt liv som muligt.

Vi er endvidere ikke enige i kommunens vurdering af, at en trappelift ikke er nødvendig, så længe du kan færdes på trappen, selvom dette er med besvær. Vi henviser til, at din lidelse har et sådant omfang, at du er afskåret fra at benytte trappen, når du har behov for det, da det medfører omfattende smerter og udtrætning.

Det kan ikke føre til en anden afgørelse i sagen, at førstesalen ikke kan indrettes til en kørestolsbruger, hvis der skulle blive behov for det. Dette skyldes, at det ikke lægeligt kan fastslås, at du bliver kørestolsbruger.

Om reglerne

Det følger af servicelovens § 116, stk. 1, at kommunen skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Boligindretning vedrører mur- og nagelfaste genstande. Som boligindretning anses selve installationen og den genstand, som eksempelvis fastgøres på en særlig måde i mur, loft, væg eller gulv. Som boligindretning anses også ændringer eller fastgørelse af genstande i en bolig, som hvis de fjernes – eksempelvis i forbindelse med flytning – vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der ikke er sammenlignelige med sædvanligvis forekommende reparationer i en bolig.

Det er ikke tilstrækkeligt til at modtage hjælp, at en ændring af boligen er hensigtsmæssig. Der kan heller ikke gives hjælp til indretninger i boligen, som alene eller overvejende har karakter af istandsættelse, almindelig vedligeholdelse eller modernisering.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet.

Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 3, j.nr.: 2016-2143-14654:

Du har klaget over A Kommunes afgørelse om en trappelift. Kommunen afgjorde sagen den 17. februar 2016.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til bevilling af en trappelift mellem stueetagen og førstesalen i din bolig.

Det betyder, at vi stadfæster A Kommunes afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at den ansøgte boligindretning i form af en trappelift (stolelift) ikke er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for dig.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger ved afgørelsen vægt på sagens oplysninger om din bolig. Det fremgår, at dit hus er indrettet med entre, stue, køkken og et badeværelse med toilet i stueetagen. På første sal er der tre værelser.

Det fremgår af sagen, at du i flere år har indrettet dig i stueetagen, hvor du har sovet på sofaen. Du søger om en trappelift for igen at kunne komme op på førstesalen i boligen.

Vi er ved afgørelsen i sagen opmærksomme på, at du lider af kroniske smerter i venstre ben efter en skade i 2002. Dette medfører, at du har en væsentligt nedsat gangdistance samt manglende evne til at færdes på trapper. Du kommer omkring i dit hjem med rollator, albuestokke og møbelstøtte. I køkkenet benytter du en arbejdsstol.

Vi finder på den baggrund, at du ikke opfylder betingelserne for bevilling af en trappelift, da du har mulighed for at indrette dig med alle de nødvendige funktioner i stueetagen. Vi lægger til grund, at etagen

har en størrelse og indretning, som er egnet til, at du også har plads til opbevaring af dit tøj, dyner og puder, samt dine hjælpemidler.

Det kan ikke føre til en anden afgørelse, at du derved er nødt til at sove i stuen. Hvis du ikke ønsker at sove på sofaen, kan du flytte din seng ind i stuen, eller du kan vælge at anskaffe dig en sovesofa, som kan pakkes sammen og fungere som en almindelig sofa om dagen.

Det kan heller ikke føre til en anden afgørelse, at du uden en trappelift ikke har adgang til at kunne benytte de tre værelser på førstesalen i dit hjem. Dette skyldes, at hensigtsmæssighed ikke er tilstrækkeligt til bevilling.

Om reglerne

Det følger af servicelovens § 116, stk. 1, at kommunen skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Boligindretning vedrører mur- og nagelfaste genstande. Som boligindretning anses selve installationen og den genstand, som eksempelvis fastgøres på en særlig måde i mur, loft, væg eller gulv. Som boligindretning anses også ændringer eller fastgørelse af genstande i en bolig, som hvis de fjernes – eksempelvis i forbindelse med flytning – vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der ikke er sammenlignelige med sædvanligvis forekommende reparationer i en bolig.

Det er ikke tilstrækkeligt til at modtage hjælp, at en ændring af boligen er hensigtsmæssig. Der kan heller ikke gives hjælp til indretninger i boligen, som alene eller overvejende har karakter af istandsættelse, almindelig vedligeholdelse eller modernisering.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet.

Der er enighed om afgørelsen.